

בְּכֹהֵן הַשְּׂבִיעִי עֲדִיף, חוץ מן השמיני שמנהיג את כלם ועומד על כלם. פתוב סלו לרכב בערבות. מי רוכב בערבות, ומי הן הערבות? אלא ערבות זה הרקיע השביעי, ולמה נקרא ערבות? על שהוא כלול מאש ומים כאחד, ומצד הדרום, ומצד הצפון, והוא מערב משני צדדים. ואם תאמר, אם כן, שתי הערבות שמתחברות בלולב, ושנינו ערבות? זהו שכתוב (תהלים סח) סלו לרכב בערבות. אם כן, מי נותן ירכים בגוף, או גוף ברכים? שהרי זה עושה פרות ונצנים, וזה לא עושה פרות ונצנים.

אלא ודאי שהכל הוא סוד של ערבות שבלולב. אותם ערבות שבלולב, אחד אש ואחד מים. בסוד הזה של כלם, והוא שביעי, הוא אש ומים כלולים כאחד בסוד אחד, ומשום שערבות הוא סוד הכלל של כל ששת האחרונים, הוא סוד המרכבה העליונה, והקדוש ברנף הוא רוצה ברכיע הזה יותר מכל הרקיעים, ותשוקתו תמיד לתקן אותו הרקיע ביפי עליון. ועל זה סלו לרכב בערבות, לאותו שרוכב בערבות, ומיהו? אותו הרקיע טמיר וגנוז שעומד על גב החיות, שהוא רוכב בערבות.

ועליו לפניו. לא כתוב מלפניו, אלא לפניו, שהרי אין מי שידע בו פלום. אבל לפניו, מי שנכנס אצל הרקיע הזה, צריך להכנס בשמחה ולא בעצב כלל, משום שהרקיע הזה גורם, ששם לא שורה עצב ורגז כלל, שהרי שם הכל בשמחה.

ועל זה, פהן גדול שעומד לפניו לא היה נכנס לבית הקדש - רק

בְּכֹהֵן שְׂבִיעָה עֲדִיף, בר תמינאה, דקא מדבר לכלהו, וקיימא על פלהו.

פתיב (תהלים סח) סלו לרוכב בערבות, מאן רוכב בערבות, ומאן אינון ערבות. אלא, ערבות דא רקיעא שביעאה, אמאי אתקרי ערבות. על דאיהו כליל מאשא ומיא כחדא, ומסטרא דדרום, ומסטרא דצפון, ואיהו מעורב מתרין סטריין.

ואי תימא, אי הכי, שתי ערבות דקא מתחברין בלולב, ותניין ערבות, הדא הוא דכתיב סלו לרוכב בערבות. אי הכי, מאן יהיב ירפין בגופא, או גופא בירפין, דהא דא עביד פריין ואיבין, ודא לא עביד פריין ואיבין.

אלא, ודאי כלא הוא רזא דערבות דבלולב, אינון ערבות דבלולב, חד אש, וחד מים. ברזא דא דכלהו, ואיהו שביעאה איהו אש ומים כליל כחדא, ברזא חדא, ובגין דערבות איהו רזא כללא דכלהו שית אתרנין, איהו רזא דרתיכא עלאה, וקודשא בריה הוא אתרעי בהאי רקיעא, יתיר מפלהו רקיעין, ותיאובתיה תדיר לאתקנא לההוא רקיעא, בשפירו עלאה. ועל דא, סלו לרכב בערבות לההוא דרכב בערבות. ומאן איהו. ההוא רקיע טמיר וגניז, דקיימא על גבי חיותא, דאיהו רכב בערבות.

ועליו לפניו. מלפניו לא כתיב, אלא לפניו, דהא לית מאן דינדע ביה פלום. אבל לפניו, מאן העייל לקמיה דהאי רקיע, אצטריך למיעל בחדוה, ולא בעציבו כלל, בגין דהאי רקיעא גרים, דתמן לא שריא עציבו ורוגזא כלל, דהא תמן פלא איהו בחדוה.

ועל דא, פהן גדול דקיימא לקמיה, לא הוה עאל לבי קדשא, בר בחדוה,

בשמחה ולהראות שמחה, שהרי המקום גורם. ועל זה כתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. שהרי צריך שלא להראות בו עצב.

ואם תאמר, אם כן, מי שהוא בצער ודחק, שלא יכול לשמח את לבו, ומתוך דחקו יש לו לבקש רחמים לפני המלך העליון. אם כן, לא יתפלל תפלה כלל, ולא יפגס בעצב כלל, שהרי לא יכול לשמח את לבו ולהפגס לפניו בשמחה. מה התקון שיש לאדם הזה?

א"ר ודאי הרי שנינו, כל השערים ננעלו ונסגרו, ושערי דמעות לא נסגרו, ואין דמעה אלא מתוך צער ועצב, וכל אותם הממנים על אותם השערים, כלם משברים חתיכות קשות ומנעולים ומכניסים אותן דמעות, ואותה תפלה נכנסת לפני המלך הקדוש.

ואי לאותו מקום יש דחק מאותו עצב ודחק של אותו אדם, כמו שנאמר (ישעיה טו) בכל צרתם לא יצור. תשובת אותו העולם העליון למקום הזה, פזר שתשובתו תמיד אל הנקבה. כשנכנס המלך לגבירה ומוציא אותה בעצב, אז כל מה שהיא רוצה, נמסר בידיה, ואותו אדם ואותה תפלה לא חוזרת ריקם, והקדוש ברוך הוא חס עליו. אשרי חלקו של אותו אדם ששופך דמעות לפני הקדוש ברוך הוא בתפלתו.

כמו זה בשבת, מי שישב בתענית בשבת, מתוך צערו מראה עצב, ובשבת שולט אותו רקיע עליון, אותו שנראה בשמחה, שהוא שמחה ומשמח

ולאחזקה חדוה, דהא אתרא גרים. ועל דא כתיב, (תהלים ק) עבדו את יי' בשמחה באו לפניו ברננה. דהא אצטריך דלא לאחזקה בה עציבו.

ואי תימא, אי הכי, האי מאן דאיהו בצערא ובדוחקא, דלא יכיל למחדי לפיה, ומגו דוחקיה אית ליה למתבע רחמין, קמי מלפא עלאה, אי הכי, לא יצלי צלותא כלל, ולא ייעול בעציבו כלל, דהא לא יכיל למחדי לפיה, ולא עלא קמיה בחדוה, מאי תקוונא אית ליה להאי בר נש.

א"ר ודאי הא תגינן, כל תרעין ננעלו ואסגירו, ותרעין דדמעין לא אסגירו, ולית דמעה אלא מגו צערא ועציבו. וכל אינון דממנן על אינון תרעין, בלהו מתברין גיזין ומנעולין, ועיילין אינון דמעין, וההיא צלותא עאלת קמי מלפא קדישא.

בדין ההוא אתר אית ליה דוחקא, מההוא עציבו ודוחקא דההוא בר נש, כמה דאת אמר (ישעיה טו) בכל צרתם לא צר. תיאובתיה דההוא עלמא עלאה, לגבי האי אתר, פדכורא דתיאובתיה תדיר לגבה דנוקבא. פד מלפא עאל לגבי מטרוניתא, אשפח לה בעציבו, כדין כל מה דאיהי בעאת, בידהא אתמסר, וההוא בר נש, וההיא צלותא, לא אהדר בריקניא, וקודשא בריך הוא חיים (דף קס"ה ע"ב) עליה. זפאה חולקיה דההוא בר נש, דאושיד דמעין קמי קדשא בריך הוא, בצלותיה.

בגוונא דא בשבת, מאן דיתב בתעניתא בשבת, מגו צעריה אחזי עציבא, ובשבת שלטא ההוא רקיעא עלאה, ההוא דאתחזי בחדוה, ואיהו חדוה וחדי לכלא. ההוא דיתב בעציבו, בגין